

D ů v o d y:

Dovolání uplatňuje dovolací důvod podle § 503 čís. 4 c. ř. s., ale není oprávněno. O námitce nepřipustnosti pořadu práva bylo souhlasnými usneseními obou nižších stolic rozhodnuto zamítavě, takže se nejvyšší soud nemůže podle § 42 j. n. s touto otázkou již obírat. Avšak ze zamítnutí námítky nepřipustnosti pořadu práva nižšími soudy nelze ještě vyvozovati, jak činí dovolání, že následkem toho žaloba nesměla býti uznána za předčasnou, neboť formální rozhodnutí, že právní věc není odňata řádným soudům, není předurčujícím pro rozhodnutí o žalobě samé a o její předčasnosti. Věc může patřiti na pořad práva, ale žaloba může přes to býti bezdůvodnou nebo předčasnou.

Žalující obec domáhá se na žalovaném — svém bývalém starostovi — náhrady schodku, který vznikl v obecní pokladně tím, že žalovaný, když vedl obecní hospodářství a obecní pokladnu, přijal pro obec peníze a je neodvedl. Jde tudíž o nárok na náhradu škody z nesprávného vedení hospodářské správy obce, o jehož vymáhání platí nyní podle § 16 odstavec (7) zákona ze dne 12. srpna 1921 čís. 329 sb. z. a n. (první finanční novela) obdobně ustanovení § 5 odstavec (4) a (5) téhož zákona. Tím byl změněn původní předpis § 66 českého obecního zřízení. Není správnou námitka dovolatelky, že těchto ustanovení nelze použiti, jde-li o náhradu škody z činu trestného (ex delicto). Stačí v té příčině poukázati na ustanovení šestého odstavce § 16 první finanční novely, kde se výslovně mluví o zodpovědnosti starosty obce i v případě činu trestného. Ostatně tvrzení dovolatelky, že bylo nižšími soudy zjištěno, že jde o nárok ze zpronevěry podle § 183 tr. zák., nemá opory v obsahu rozsudků nižších soudů. Rovněž jest mylným dovolatelčin názor, že žalovaný neměl právo odvolati se z výnosu okresního úřadu v S. ze dne 28. května 1929; který prý má povahu jen interní. Dovolatelka přehlíží, že ve čtvrtém odstavci § 5 první finanční novely jest výslovně ustanoveno, že z výroku dohlédacího úřadu může se odvolati také ten, proti němuž byl výrok o náhradě škody vydán, v souzeném případě i žalovaný. Podle § 5 odst. (5) první finanční novely jest řádný soud povolán rozhodovati o výši náhrady teprve na základě p r á v o p l a t n é h o výroku dohlédacího úřadu. Ježto není sporným, že žalovaný podal proti výnosu o náhradě škody včas odvolání, o kterém nebylo dosud příslušným úřadem rozhodnuto, nenabyl výrok dohlédacího úřadu ještě právní moci. Žaloba obce na náhradu škody byla tedy podána na soud předčasně. Uznal-li odvolací soud způsobem závazným, že pořad práva přes to jest přípustný, nezbyvalo, než aby žalobu jako předčasně na soud vznesenou pro tentokráte zamítl.

Čís. 10486.

Žaluje-li poškozený přímo nedospělce (§ 1310 obč. zák.), nemůže býti žaloba zamítnuta pro předčasnost proto, že nebyla dosud žalována o náhradu škody dozorcí osoba. Žaluje nedospělce o náhradu škody,

musí poškozený tvrditi a prokázati, že nemůže dosíci náhrady od dozorčích osob.

(Rozh. ze dne 30. ledna 1931, Rv I 1944/30).

Žalobní nárok na náhradu škody proti nedospělci neuznal procesní soud první stolice důvodem po právu. Odvolací soud vyhověl žalobcovu odvolání potud, že zamítl žalobu jen pro tentokráte. **Důvody:** Podle žaloby, v níž žalován jest žalovaný jako školák, a podle nesporného přednesu stran za odvolacího řízení byl žalovaný v čase úrazu, dne 24. března 1928, nedospělcem starým 13 let. Žalobce domáhá se na něm náhrady škody, jež mu vzešla tím, že dne 24. března 1928 jel po pravé, nesprávné straně silnice, prudce proti žalobcovu povozu jedoucímu po levé správné straně silnice, vyhýbal se napravo až k chodníku, při čemž zachytil řídítky za plot podél chodníku, následkem čehož spadl s jízdního kola přímo pod žalobcova koně, který se následkem toho splašil. Žalobce následkem prudké jízdy byl z vozu vymrštěn, dopadl obličejem na silnici, zranil se a kromě toho byl poškozen vůz a chomout na koni, jakož i oblek a prádlo žalobcovo. Podle ustanovení § 248 obč. zák. ručí teprve dospělý nezletilec za škodu jím způsobenou celým svým jměním. Z ustanovení § 1308 obč. zák. a § 1309 obč. zák. vyplývá, že škodu, již zavinil nedospělec, má nahraditi ten, komu lze škodu přičísti proto, že nedohlížel na nedospělce svěřeného mu k opatrování. Teprve, kdyby poškozený nedocílil takovýmto způsobem náhrady škody, přísluší mu nárok proti nedospělému, škodu způsobivšímu podle § 1310 obč. zák. Uplatňování nároku proti dospělé osobě samé předpokládá tedy, že bylo prokázáno, že osoba dozorčí není k náhradě povinna nebo nemůže náhradu poskytnouti. Že žalobce na dozorčí osobě již náhradu škody pořadem práva žádal, a to bez výsledku, nebylo jím tvrzeno, tím méně prokázáno, že se pak dobývání nároku proti dozorčí osobě státi musí žalobou, a že tudíž by nestačila vědomost dozorčí osoby o způsobené škodě, plyne z doslovu § 1308, 1309 obč. zák., které výslovně mluví o právu poškozeného požadovati náhradu, kterážto slova nelze vykládati jinak, než jako uplatnění náhrady škody žalobou (rozh. čís. 462 sb. n. s.). Podle toho, co uvedeno, nenastala tudíž ještě podpůrná povinnost žalovaného k náhradě škody po rozumu § 1310 obč. zák., podle něhož jest oprávněn jen žalobce na žalovaném náhradu tuto požadovati, a jeví se tudíž žaloba na náhradu škody proti žalovanému předčasnou.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání žalobcovu.

D ů v o d y:

S názorem odvolacího soudu, jenž, změniv na odvolání žalobcovo rozsudek prvního soudu, zamítl žalobu pro tentokráte z důvodu, že žalobce, jenž se domáhá náhrady škody, kterou zavinil nedospělec, přímo na tomto, netvrdil, ani nedokázal, že by nemohl dosíci žalobou náhrady od osob, jímž svěřeno bylo opatrování nedospělce, takže nenastala přý

ještě podpůrná povinnost žalovaného k náhradě škody podle § 1310 obč. zák., nelze souhlasiti. Podpůrnost nároku podle § 1310 obč. zák. jest totiž, jak blíže dovedeno v rozhodnutí čís. 7975 sb. n. s., pravidlem práva hmotného, takže ji nelze vykládati tak, že nárok nesmí býti žalován proti nedospělci, dokud nebude předem žalována o náhradu škody osoba dozorčí. Žaluje-li poškozený přímo nedospělce, nemůže proto žaloba pro předčasnost býti zamítnuta. Právem vytýká dovolání v tomto směru nesprávné právní posouzení věci. Než dovolací soud nemohl vyhověti dovolání, a to proto, že žalobní nárok není opodstatněn žalobcovým skutkovým přednesem. Za podmínek § 1310 obč. zák. může poškozený žalovati nedospělce o náhradu škody z činu nedovoleného, avšak musí tvrditi a prokázati, že nemůže dostati náhradu od dozorčích osob. Otázka ručení těchto osob jest sice předurčující, ale tvrditi, že tyto osoby neručí, jest věcí žalobce. Žalobce však netvrdil, jak bylo jeho povinností, skutkové okolnosti opodstatňující jeho nárok, nenabídl o tom důkaz a ani v dovolání to nedolíčil. Neprávem snaží se proto žalobce přesunouti toto břímě na žalovaného, tvrdě, že se žalovaný měl brániti tím, že žalobce mohl dosíci náhrady od dozorčích osob. Poněvadž žalobce netvrdil a neprokázal v první stolici základ žaloby, opřev ji jen o zavinění nedospělce, nelze žalobě vyhověti. Dovolací soud nemohl však zamítnouti žalobu vůbec, poněvadž do rozsudku odvolacího soudu, jímž byla žaloba zamítnuta pro tentokráte, nepodal žalovaný opravného prostředku.

Čís. 10487.

Není určitou žalobní prosba (§ 226 c. ř. s.), podle níž vydaný rozsudek nemůže býti základem exekuce. Z rozsudku musí býti jasně patrné, co, v jakém rozsahu, způsobu a čase má býti plněno, by mohl býti vykonatelným.

Má-li věřitel na výběr, které z více možných plnění chce žádati a může-li specifikovati tento předmět v žalobě, není žalobní žádání bez této specifikace určité. Neurčitost žalobní žádosti není jen formální vadou, nýbrž vadou materiální; soud není povinen naříditi odstranění této vady.

(Rozh. ze dne 30. ledna 1931, Rv II 53/30).

Žalobě o dodání pásové pily procesní soud první stolice vyhověl, o dovolací soud ji zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Jde o to, zda jest dostatečně určitou ve smyslu § 226 c. ř. s. žalobní žádost o dodání blokové pásové pily, jež jest v žalobním žádání blíže